

Jaaroverzicht

De beste beeldende kunst van 2017 volgens onze recensenten

Opvallende thema's in de beeldende kunst dit jaar: de vluchtelingencrisis en misleidende communicatie. Maar er was ook een vrolijk makende achtbaan te zien.

recensenten Het Parool 30 december 2017, 02:00

De indrukwekkende totaalinstallatie Na van Christian Boltanski in de Oude Kerk BEELD GERT JAN VAN ROOI

Jan Pieter Ekker

1. Jonathan Harris Retrospective, De Brakke Grond

Op het afgelopen Idfa was niet alleen **Jonathan Harris'** top 10 met favoriete non-fictiewerken te zien, hij had ook een indrukwekkende tentoonstelling in De Brakke Grond die zijn ontwikkeling als maker en mens liet zien. Van zijn prachtige schetsboeken uit 1999 en de interactieve projecten van de internetpionier tot In Fragments, zijn meest recente work in progress, dat te zien was in een fraai houten kerkje.

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

2. The Wild, Oscar Peters, W139

Oscar Peters bouwde in W139 een zeventig meter lange houten achtbaan. Eroverheen raasden karretjes, geladen met kunst van zeven bevriende kunstenaars. Alles bewoog, het maakte een hels kabaal. Of het kunst was? Het was in elk geval onweerstaanbaar vrolijk.

The Wild, Oscar Peters BEELD EVA PLEVIER

3. Locus, Cao Guimarães en Apichatpong Weerasethakul, Eye

Na een tentoonstelling over de wereldvermaarde Amerikaanse regisseur Martin Scorsese koos Eye voor een dubbeltentoonstelling met werk van twee filmkunstenaars wier namen bij een veel minder groot publiek een belletje zullen doen rinkelen: Cao Guimarães en Apichatpong Weerasethakul. Een zinnenprikkende combinatie; de films en installaties van Weerasethakul spelen zich af in de natuur in het noordoosten van Thailand; Guimarães filmt vaak en graag in Minas Gerais, in het oosten van Brazilië.

4. We May Have All Come on Different Ships, But We Are All in the Same Boat Now, Sarah van Sonsbeeck, De Oude Kerk

Sarah van Sonsbeeck bedekte de vloer van de Oude Kerk, deels bestaand uit oude grafstenen, met 333 thermische dekens. De lange - banen flinterdunne goudfolie glinsterden prachtig, maar zagen eruit

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

als lijkwaden; de abstracte compositie riep direct beelden op van het vluchtelingenleed dat bijna dagelijks de huiskamer binnen dendert.

5. Remix the Collection, Beatrix Ruf, Stedelijk Museum

Met de heropening van de door Rem Koolhaas ingerichte 'badkuip', de nieuwe, vrolijk stemmende collectiepresentatie Remix the Collection en de (ruim bemeten) Borgmann-tentoonstelling **Jump into the Future**, is het Stedelijk van boven tot onder ingericht zoals voormalig directeur Beatrix Ruf het voor ogen had. Jammer dat ze weg is.

undefined

Kees Keijer

1. **Charlotte Salomon. Leven? of Theater?**, Joods Historisch Museum

Vlak voordat ze werd gedeporteerd stuurde Charlotte Salomon een pakket naar een bevriende arts met de woorden: 'Zorg er goed voor, het is mijn hele leven.' Leven? of Theater? is een serie indrukwekkende schilderijen op papier. Daarin beschrijft Salomon haar leven in Berlijn in de jaren dertig. Het Joods Historisch Museum toont voor het eerst alle bladen.

3. Sculptures, Peter Schuyff, Galerie Gabriel Rolt

Het begon met Annemiek. Daarna hakte Peter Schuyff nog vijf beelden uit een boomstam. Dat maakt in totaal zes kunstwerken, allemaal afkomstig uit één lindeboom. Fier stonden de boomstronken rechtop bij Gabriel Rolt, niet lang daarna zou de galerie zijn deuren sluiten. Schuyff drong een geometrische ordening aan het materiaal op, maar liet de boomstammen ook bijna achteloos zijn wat ze zijn.

4. **Hollandse Meesters uit de Hermitage. Oogappels van de Tsaren, De Hermitage**

Op de afdeling met Hollandse schilderkunst uit de zeventiende eeuw van de Hermitage in Sint-Petersburg worden al eeuwenlang werken gekoesterd van Hendrick Goltzius, Gerard ter Borch, Frans Hals, Bartholomeus van der Helst, Gabriel Metsu, Jacob van Ruisdael, Jan Steen en Rembrandt. Liefst 63 schilderijen van deze schilderijen zijn nu tijdelijk in Amsterdam te zien.

5. **Nachleben, Emo Verkerk, Willem Baars Projects**

Toen Emo Verkerk een jaar of twintig was, las hij een krantenartikel over de Hopi, een indianenvolk in het noordoosten van Arizona. Jaren later raakte hij opnieuw gefascineerd door het indianenvolk en de mensen die hen bezochten. Zoals de Duitse kunsthistoricus Aby Warburg, die nogal oneerbiedig met een Hopimasker op de foto ging.

Sophia Zürcher

1. **Na, Christian Boltanski, De Oude Kerk**

Christian Boltanski toverde de Oude Kerk om tot een indrukwekkende totaalinstallatie waarin de vraag centraal staat: wat blijft er na ons leven hier op aarde over? De enorme zwarte kubussen die lijken op graftomben, de lege jassen op de grafzerken en de gefluisterde namen van de mensen die hier begraven zijn, stemmen tot reflectie.

2. **Charlotte Salomon. Leven? of Theater?, Joods Historisch Museum**

Voor ze werd gedeporteerd naar Auschwitz, vervaardigde Charlotte Salomon (1917-1943) honderden verhalende gouaches die nu voor het eerst allemaal bij elkaar gepresenteerd zijn. Dit aangrijpende levenswerk is deels autobiografie, deels zangspel, maar vooral een ode

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

Protestgraffiti van Arabian Street Artists BEELD HOMELAND IS NOT A SERIES

Edo Dijksterhuis

1. Where Do We Go From Here?, Nieuw Amsterdams Peil, Zes galleries in de Jordaan

Dat zes galleries een zeer vergaande samenwerking aangaan, is op zich al bijzonder. Maar Nieuw Amsterdams Peil was daarnaast ook een sterke groepspresentatie met 'communicatie in tijden van post-truth' als hyperactueel onderwerp. We kijken uit naar de 2018-editie.

2. A Fragile Membrane, An Illusive Screen, David Haines, Upstream Gallery

Een van de beste tekenaars van zijn generatie rekt zijn grenzen op door inspiratie en referentiekader te zoeken in de digitale wereld. Binnen zijn hyperrealistische tekeningen speelt Haines met noties van authenticiteit, representatie en het showelement van gay datingsites.

3. Truth/Love, Jordan Wolfson, Stedelijk Museum

Na Coloured Sculpture, de aan kettingen voortgesleurde jongenspop, was de overdonderende nieuwigheid er wel vanaf. Toch maakte ook

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service

optelsom van smoezelige seks, animatronics en dolgedraaide popcultuur leverde een nachtmerrieachtig maar aangrijpend beeld op.

4. 00.00.000, Sanne Vaassen, Alpert + Leary

Een wonder van verstillend en politiek commentaar ineen. Vaassen haalde vijf Nederlandse vlaggen uit elkaar en liet verschillende mensen, variërend van sociaalgeograaf tot wever, ze naar eigen inzicht opnieuw in elkaar zetten. De resultaten zeggen veel over integratie, nationale identiteit en geopolitiek.

5. We May Have All Come on Different Ships, But We Are All in the Same Boat Now, Sarah van Sonsbeeck, De Oude Kerk

Als eerste en tot nu toe enige wist Van Sonsbeeck de moeilijke ruimte van Amsterdams oudste gebouw succesvol naar haar hand te zetten. Met honderden goudkleurige reddingsdekens refereerde ze aan de vluchtelingen crisis in de Middellandse Zee maar ook aan het verleden van de kerk als godshuis van zeelieden.

We May Have All Come on Different Ships, But We Are All in the Same Boat Now, Sarah van Sonsbeeck BEELD GERT JAN VAN ROOI

Voorpagina

Editie

Net binnen

Zoeken

Service